

LEKCE 1 – PŘÍSTUP K BEZVĚDOMÉMU

CÍL:

Studenti se v této lekci naučí:

- postupovat dle algoritmu SSS ABC
- zhodnotit stav vědomí
- zprůchodnit dýchací cesty (DC) a zkontrolovat dýchání
- přivolat pomoc
- postarat se o pacienta v bezvědomí, který dýchá normálně, do příjezdu ZZS

VÝSTUPY Z UČENÍ:

Student zná platnou legislativu vztahující se k povinnosti poskytnout první pomoc.

Student ovládá techniku přístupu k bezvědomému.

Student ovládá teorii týkající se přístupu k bezvědomému.

Student dokáže zprůchodnit DC a zhodnotit dýchání u pacienta v bezvědomí.

Student zná základní informace týkající se patofyziologie NZO.

Student zná základní principy fungování IZS a tísňových linek.

PRŮBĚH LEKCE A ČASOVÉ ROZVRŽENÍ:

	Program lekce	Timing § 100 min
1	Úvod, seznámení Jak budou cvičení probíhat Safe learning environment Pravidla simulací	20 min
2	Vybrané návodné otázky, dotazy studentů k samostudiu	5 min
3	Simulace 1 přístup k bezvědomému, kontrola dýchání 2 přístup k bezvědomému s akcentací vlastního bezpečí 3 přístup k bezvědomému, postup při kvantitativní poruše vědomí 4 přístup k bezvědomému, kontrola dýchání – gasping 5 přístup k bezvědomému, zotavovací poloha	celkem 65 min 13 min 13 min 13 min 13 min 13 min
4	Diskuse, otázky k tématu Téma další lekce, závěr	5 min
	PAUZA	5 min

STUDIJNÍ ZDROJE:

E-learning První pomoci [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-8-24]. Dostupné z: https://is.muni.cz/auth/do/med/el/prvni_pomoc/index.html

POMŮCKY NA 1 STANOVIŠTĚ:

- Deky
- Simulovaný elektrický kabel
- Karty simulací (ČJ/AJ)
- Zadání pro figuranty a řešitele (ČJ/AJ)
- Lihový fix

SIMULACE – PŘEHLED:

Číslo simulace	ZAMĚŘENÍ SIMULACE	Timing ⌚
1	<ul style="list-style-type: none"> • přístup k bezvědomému • kontrola dýchání 	13 min
2	<ul style="list-style-type: none"> • přístup k bezvědomému s akcentací vlastního bezpečí 	13 min
3	<ul style="list-style-type: none"> • přístup k bezvědomému • postup při kvantitativní poruše vědomí 	13 min
4	<ul style="list-style-type: none"> • přístup k bezvědomému • kontrola dýchání – gasping 	13 min
5	<ul style="list-style-type: none"> • přístup k bezvědomému • zotavovací poloha 	13 min

NÁVODNÉ OTÁZKY:

- Jaké jsou základní životní funkce?
- Jakou příčinu může mít srdeční zástava? Uveď příklady.
- Jaké jsou hlavní příznaky srdeční zástavy?
- Vyjmenuj jednotlivé články řetězce přežití.
- Vyjmenuj čísla tísňových linek.
- Co znamená pomocná zkratka SSS ABC?
- Jaké dvě základní životní funkce kontrolujeme v rámci přístupu k bezvědomému?
- Popiš, jakým způsobem kontrolujeme vědomí pacienta.
- Popiš, jakým způsobem provedeme zprůchodnění dýchacích cest a kontrolu dýchání u pacienta.
- Popiš, jak vypadá normální dýchání.
- Jak zareaguješ, pokud máš pochybnosti, zda pacient dýchá normálně?

REFLECTIVE QUESTIONS:

- Name the three vital signs.
- What can be the cause of a cardiac arrest? Give an example.
- What are the main symptoms of a cardiac arrest?
- Name all the parts of the chain of survival.
- Name the emergency phone numbers we use in the Czech Republic.
- What does the acronym SSS ABC mean?
- Which two vital signs do we assess during the approach to the unresponsive patient?
- Describe how we assess the level of consciousness of the patient.
- Describe how we open the airway of the patient and assess the breathing.
- Describe what normal breathing is.
- How will you react when you are not sure if the patient is breathing normally?

SIMULACE 1.1

⌚ 13 min

Zachránce: 1**Figurant: 1****ZAMĚŘENÍ SIMULACE:**

- přístup k bezvědomému
- kontrola dýchání

ZADÁNÍ PRO ŘEŠITELE SIMULACE:

Přišel/přišla jsi do učebny v Simulačním centru a na zemi vidíš ležet člověka na zádech. Co uděláš?

ZADÁNÍ PRO FIGURANTY:

- Ležíš na zemi na zádech, hlavu máš stočenou ke straně.
- Jsi v bezvědomí – máš zavřené oči, nehýbáš se, jsi bezvládný, nebráníš se manipulaci od zachránce, nepomáháš mu.
- Na oslovení nereaguješ, na zatřesení nereaguješ.
- Při správně provedeném záklonu hlavy dýcháš.
- Když ti zachránce hlavu v záklonu pustí, natočíš ji pomalu ke straně a „přestaneš dýchat“.

PRŮBĚH SIMULACE:

Řešitel má za úkol provést správně přístup k bezvědomému dle SSS ABC. Řešitel by měl poznat, že figurant dýchá a zvládnout PP u bezvědomého se spontánní ventilací.

CO SE STUDENTY PROCVIČÍME/PROBEREME PO SIMULACI?

- algoritmus SSS ABC – představení
- názorná ukázka správného provedení přístupu k bezvědomému dle SSS ABC

CHECKLIST:

- vlastní bezpečí
- oslovení
- zatřesení
- pomoc z okolí
- zprůchodnění DC záklonem hlavy
- kontrola dýchání (10 s, pohled, poslech, pocit)
- volání ZZS
- držíme zprůchodnění DC a kontrolujeme dýchání do příjezdu ZZS

SIMULACE 1.2

⌚ 13 min

Zachránce: 1**Figurant: 2****ZAMĚŘENÍ SIMULACE:**

- přístup k bezvědomému s akcentací vlastního bezpečí

ZADÁNÍ PRO ŘEŠITELE SIMULACE:

Z učebny v Simulačním centru vyběhne muž/žena a volá o pomoc. V učebně leží na zemi člověk v bezvědomí. Muž/žena tě informuje, že člověk v bezvědomí tam zrovna opravoval zásuvku. Co uděláš?

ZADÁNÍ PRO FIGURANTY:

Figurant 1:

- Ležíš na zemi na zádech, hlavu máš stočenou ke straně.
- Jsi v bezvědomí – máš zavřené oči, nehýbáš se, jsi bezvládný, nebráníš se manipulaci od zachránce, nepomáháš mu. Rukou se dotýkáš kabelu od elektrického přístroje, který je zapojen v zásuvce.
- Na oslovení nereaguješ, na zatřesení nereaguješ.
- Při správně provedeném záklonu hlavy dýcháš.
- Když ti zachránce hlavu v záklonu pustí, natočíš ji pomalu ke straně a „přestaneš dýchat“.

Figurant 2:

- Vyběhl/a jsi z učebny v Simulačním centru, voláš o pomoc.
- V učebně leží na zemi člověk v bezvědomí. Zrovna tam opravoval zásuvku.

PRŮBĚH SIMULACE:

Řešitel má za úkol provést správně přístup k bezvědomému dle SSS ABC. Řešitel by měl poznat, že je ohrožena bezpečnost a nejprve si ji zajistit.

CO SE STUDENTY PROCVIČÍME/PROBEREME PO SIMULACI?

- přístupu k bezvědomému dle algoritmu SSS ABC – nácvik
- diskuse na téma bezpečnost zachránce

CHECKLIST:

- vlastní bezpečí (bezpečně odstranit kabel/"vypnutí jističů")
- oslovení
- zatřesení
- pomoc z okolí
- zprůchodnění DC záklonem hlavy
- kontrola dýchání (10 s, pohled, poslech, pocit)
- volání ZZS
- držíme zprůchodnění DC a kontrolujeme dýchání do příjezdu ZZS

SIMULACE 1.3

⌚ 13 min

Zachránce: 1

Figurant: 1

ZAMĚŘENÍ SIMULACE:

- přístup k bezvědomému
- postup při kvantitativní poruše vědomí

ZADÁNÍ PRO ŘEŠITELE SIMULACE:

Procházíš okolo univerzitního kampusu a míříš na seminář z anatomie. Před sebou vidíš člověka zhrouceného na chodníku. Co uděláš?

ZADÁNÍ PRO FIGURANTY:

- Ležíš na boku v bezvědomí, hlavu máš stočenou k hrudníku.
- Na oslovení nereaguješ. Po zatřesení zamumláš, pohneš rukou, otevřeš oči, ale poté opět „usínáš“.

PRŮBĚH SIMULACE:

Řešitel má za úkol provést správně přístup k bezvědomému dle SSS ABC. Řešitel by měl poznat, že pacient je probudný a zvládnout PP u pacienta s poruchou vědomí.

CO SE STUDENTY PROCVIČÍME/PROBEREME PO SIMULACI?

- přístupu k bezvědomému dle algoritmu SSS ABC – nácvik
- postup u pacientů se sníženou kvantitou vědomí

CHECKLIST:

- vlastní bezpečí
- oslovení
- zatřesení
- pomoc z okolí
- zprůchodnění DC záklonem hlavy
- kontrola dýchání (10 s, pohled, poslech, pocit)
- volání ZZS
- držíme zprůchodnění DC a kontrolujeme dýchání do příjezdu ZZS

SIMULACE 1.4

🕒 13 min

Zachránce: 1

Figurant: 2

ZAMĚŘENÍ SIMULACE:

- přístup k bezvědomému
- kontrola dýchání – gasping

ZADÁNÍ PRO ŘEŠITELE SIMULACE:

Míříš k autobusové zastávce Oblá. Z dálky na tebe mává člověk a křičí o pomoc. Našel na zemi ležícího muže/ženu, který/á teď leží bez hnutí. Co uděláš?

ZADÁNÍ PRO FIGURANTY:

Figurant 1:

- Ležíš na zemi na zádech, hlavu máš stočenou ke straně.
- Jsi v bezvědomí – máš zavřené oči, nehýbáš se, jsi bezvládný, nebráníš se manipulaci od zachránce, nepomáháš mu.
- Na oslovení nereaguješ, na zatřesení nereaguješ.
- Při správně provedeném záklonu hlavy 1-2x zalapáš po dechu (gasping).
- Když ti zachránce hlavu v záklonu pustí, natočíš ji pomalu ke straně a přestaneš gaspovat, nedýcháš.

Figurant 2:

- Skláníš se nad člověkem, který leží bezvládně na zemi.
- Nevíš, co máš dělat. Nic o pacientovi nevíš, neznáš ho, nikdy jste se neviděli.
- Upozorňuješ zachránce, že pacient nějak divně lapá po dechu.

PRŮBĚH SIMULACE:

Řešitel má za úkol provést správně přístup k bezvědomému dle SSS ABC a vyhodnotit správně dýchání pacienta.

CO SE STUDENTY PROCVIČÍME/PROBEREME PO SIMULACI?

- přístupu k bezvědomému dle algoritmu SSS ABC – nácvik
- názorná ukázka správné techniky zprůchodnění DC a kontroly dýchání
- diskuse na téma gasping

CHECKLIST:

- vlastní bezpečí
- oslovení
- zatřesení
- pomoc z okolí
- zprůchodnění DC záklonem hlavy
- kontrola dýchání (10 s, pohled, poslech, pocit) – nenormální dýchání
- volání ZZS
- zahájení KPR – konec simulace

SIMULACE 1.5

🕒 13 min

Zachránce: 1

Figurant: 2

ZAMĚŘENÍ SIMULACE:

- přístup k bezvědomému
- zotavovací poloha

ZADÁNÍ PRO ŘEŠITELE SIMULACE:

Jsi se spolužáky z kruhu v hospodě Železná růže. Z tepla uvnitř ti není dobře, tak se jdeš ven nadechnout čerstvého vzduchu. Na protějším chodníku vidíš vedle lavičky bezvládně ležet člověka, nad kterým se někdo sklání. Co uděláš?

ZADÁNÍ PRO FIGURANTY:

Figurant 1:

- Ležíš na zemi na zádech, hlavu máš stočenou ke straně.
- Jsi v bezvědomí – máš zavřené oči, nehýbáš se, jsi bezvládný, nebráníš se manipulaci od zachránce, nepomáháš mu.
- Na oslovení nereaguješ, na zatřesení nereaguješ.
- Při správně provedeném záklonu hlavy dýcháš.
- Když ti zachránce hlavu v záklonu pustí, natočíš ji pomalu ke straně a „přestaneš dýchat“.
- Při polohování do zotavovací polohy se nebráníš.

Figurant 2:

- Skláníš se nad kamarádem/kamarádkou. Nevíš, co máš dělat.
- Zachránce řekneš, že toho kamarád/ka hodně vypil/a, tak asi usnul/a a sklouzl/a z lavičky. Předtím několikrát zvracel/a.

PRŮBĚH SIMULACE:

Řešitel má za úkol provést správně přístup k bezvědomému dle SSS ABC. Řešitel by měl odhalit riziko aspirace a správně provést zotavovací polohu.

CO SE STUDENTY PROCVIČÍME/PROBEREME PO SIMULACI?

- přístupu k bezvědomému dle algoritmu SSS ABC – nácvik
- názorná ukázka správného provedení zotavovací polohy s důrazem na záklon hlavy a pravidelnou kontrolu dýchání
- nácvik provedení zotavovací polohy

CHECKLIST:

- vlastní bezpečí
- oslovení
- zatřesení
- pomoc z okolí
- průchodnost DC záklonem hlavy
- kontrola dýchání (10 s, pohled, poslech, pocit)
- volání ZZS
- zotavovací poloha (+ záklon hlavy v této poloze)
- pravidelná kontrola dýchání

SIMULATION 1.1

⌚ 13 min

RESCUER: 1

SPs: 1

IN THIS SIMULATION WE FOCUS ON:

- approach to the unresponsive patient
- checking for breathing

INSTRUCTIONS FOR THE RESCUER:

You came to a classroom in the simulation centre. There is a man lying on the floor face up. What will you do?

INSTRUCTIONS FOR THE SIMULATED PATIENTS (SPs):

- You are lying face up on the floor, your head is rotated to the side.
- You are unresponsive – close your eyes, do not move, be lifeless, neither resist nor help the rescuer during the manipulation.
- You do not respond to asking or shaking.
- If head tilt is done correctly, breathe normally.
- If the rescuer does not fix the head tilt, you rotate it slowly to the side and “stop breathing”.

SIMULATION PROGRESS:

Student's task is to approach an unresponsive person according to SSS ABC algorithm. The rescuer should find out that the SP is breathing normally and provide first aid to an unresponsive person who is breathing normally.

WHAT TO TRAIN OR TALK ABOUT AFTER THE SIMULATION?

- algorithm SSS ABC – introduction
- demonstration of the correct approach to the unresponsive patient according to SSS ABC

CHECKLIST:

- own safety
- asking the patient loudly
- shaking patient's shoulder
- shout for help
- open the airway by head tilt
- check for normal breathing (10s, look, listen, feel)
- call EMS
- keeping the airway open and checking for breathing until the arrival of EMS

SIMULATION 1.2

⌚ 13 min

RESCUER: 1**SPs: 2****IN THIS SIMULATION WE FOCUS ON:**

- approach to the unresponsive patient with emphasis on safety

INSTRUCTIONS FOR THE RESCUER:

A person is running from the classroom in the simulation centre and is shouting for help. An unresponsive person is lying on the floor in the classroom. The man/woman informs you that he was repairing an electric socket. What will you do?

INSTRUCTIONS FOR THE SIMULATED PATIENTS (SPs):

SP 1:

- You are lying face up on the floor, your head is rotated to the side.
- You are unresponsive – close your eyes, do not move, be lifeless, neither resist nor help the rescuer during the manipulation.
- You are touching a cable from an electric device, which is connected to the electric socket.
- You do not respond to asking loudly or shaking.
- If head tilt is done correctly, breathe normally.
- If the rescuer does not fix the head tilt, you rotate it slowly to the side and “stop breathing”.

SP 2:

- Run out of the classroom in the simulation centre and shout for help.
- An unresponsive person is lying on the floor face up. He was repairing an electric socket.

SIMULATION PROGRESS:

Student's task is to approach unresponsive person according to SSS ABC algorithm. The rescuer should find out that his safety is in danger and secure safety first.

WHAT TO TRAIN OR TALK ABOUT AFTER THE SIMULATION?

- approach to the unresponsive patient according to algorithm SSS ABC – training
- discussion about the topic safety of the rescuer

CHECKLIST:

- own safety (safely remove cable/break circuit breakers)
- asking the patient loudly
- shaking patient's shoulder
- shout for help
- open the airway by head tilt
- checking for normal breathing (10s, look, listen, feel)
- call EMS
- keeping the airway open and checking the breathing until the arrival of EMS

SIMULATION 1.3

⌚ 13 min

RESCUER: 1**SPs: 1****IN THIS SIMULATION WE FOCUS ON:**

- approach to the unresponsive patient
- procedure in quantitative disorder of consciousness

INSTRUCTIONS FOR THE RESCUER:

You are going around the university campus, heading to an anatomy lecture. Suddenly, you see a collapsed person on the sidewalk. What will you do?

INSTRUCTIONS FOR THE SIMULATED PATIENTS (SPs):

- You are lying face up on the floor, your head is rotated to the side.
- You do not respond to asking loudly. If the rescuer shakes your shoulder, you moan, open your eyes, then again “fall asleep”.

SIMULATION PROGRESS:

Student's task is to approach unresponsive person according to SSS ABC algorithm. The rescuer should recognize that the patient responds to shaking his shoulder and provide first aid to patient with quantitative disorder of consciousness.

WHAT TO TRAIN OR TALK ABOUT AFTER THE SIMULATION?

- approach to an unresponsive patient according to algorithm SSS ABC – training
- management of the patient with quantitative disorder of consciousness

CHECKLIST:

- own safety
- asking the patient loudly
- shaking patient's shoulder
- shout for help
- open the airway by head tilt
- checking for normal breathing (10s, look, listen, feel)
- call EMS
- keeping the airway open and checking the breathing until the arrival of EMS

SIMULATION 1.4

⌚ 13 min

RESCUER: 1

SPs: 2

IN THIS SIMULATION WE FOCUS ON:

- approach to the unresponsive patient
- check for breathing – gasping

INSTRUCTIONS FOR THE RESCUER:

You are heading to the bus station called Oblá. A person is waving at you and shouting for help. He/She found a person lying on the ground who is not moving at all. What will you do?

INSTRUCTIONS FOR THE SIMULATED PATIENTS (SPs):

SP 1:

- You are lying face up on the floor, your head is rotated to the side.
- You are unresponsive – close your eyes, do not move, be lifeless, neither resist nor help the rescuer during the manipulation.
- You do not respond to asking loudly or shaking.
- If head tilt is done correctly, you start gasping.
- If the rescuer does not fix the head tilt, you rotate it slowly to the side and “stop gasping”.

SP 2:

- You are leaning over the person who is lying lifeless on the ground.
- You do not know what to do. You do not know anything about the patient, do not know him, you have never seen him.
- Point out that patient is gasping strangely.

SIMULATION PROGRESS:

Student's task is to approach unresponsive person according to SSS ABC algorithm and to evaluate breathing correctly.

WHAT TO TRAIN OR TALK ABOUT AFTER THE SIMULATION?

- approach to an unresponsive patient according to algorithm SSS ABC – training
- demonstration of the correct airway management technique and checking for breathing
- discussion about gasping

CHECKLIST:

- own safety
- asking the patient loudly
- shaking patient's shoulder
- shout for help
- open the airway by head tilt
- checking for normal breathing (10s, look, listen, feel)
- call EMS
- start CPR – the end of the simulation

SIMULATION 1.5

⌚ 13 min

RESCUER: 1

SPs: 2

IN THIS SIMULATION WE FOCUS ON:

- approach to the unresponsive patient
- recovery position

INSTRUCTIONS FOR THE RESCUER:

You are in Železná růže pub with your classmates. You do not feel good because of heat inside, so you go out to on the fresh air. Suddenly, you see a collapsed person next to the bench on the opposite sidewalk. Someone is leaning over him. What will you do?

INSTRUCTIONS FOR THE SIMULATED PATIENTS (SPs):

SP 1:

- You are lying face up on the floor, your head is rotated to the side.
- You are unresponsive – close your eyes, do not move, be lifeless, neither resist nor help the rescuer during the manipulation.
- You do not respond to asking loudly or shaking.
- If head tilt is done correctly, breathe normally.
- If the rescuer does not fix the head tilt, you rotate it slowly to the side and “stop breathing”.
- When the rescuer places you in the recovery position, do not resist.

SP 2:

- You are leaning over your friend. You do not know what to do.
- Tell the rescuer that your friend drank a lot, so he/she has probably fallen asleep and slipped from the bench. Earlier he/she vomited several times.

SIMULATION PROGRESS:

Student's task is to approach unresponsive person according to SSS ABC. The rescuer should detect the risk of aspiration and provide the recovery position correctly.

WHAT TO TRAIN OR TALK ABOUT AFTER THE SIMULATION?

- approach to an unresponsive patient according to algorithm SSS ABC – training
- demonstration how to place the patient in the recovery position, pointing out the head tilt and regular checking for the breathing
- training the recovery position

CHECKLIST:

- own safety
- asking the patient loudly
- shaking patient's shoulder
- shout for help
- open the airway by head tilt
- checking for normal breathing (10s, look, listen, feel)
- call EMS
- recovery position (+head tilt)
- regular checking for the breathing